

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:
 pe un an ..... 20 cor.
 pe 6 luni ..... 10 cor.
 pe 3 luni ..... 5 cor.
 pe o lună ..... 2 cor.
 Nri de Duminecă pe un 4 cor.
 Pentru România și străinătate pe un
 an ..... 40 franci
 Manuscrisurile nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir garat: prima linie 10
 cor; a doua linie 12 cor; a treia
 linie 14 cor de fiecare publicație.

Atașate abonamentelor, cât și inserțiilor
 se plătește în avans în Arad.

Pretul pentru poșta și asportul

se plătește de la poștă.

Deputații Români.

(*) Ziarele maghiare înregistrează unanim și cu mare bucurie căderea în alegeri a atâtor candidați români. . . Din 50 candidați, exclamă ele, n'au reușit decât — 7.... Ceea-ce însemnează înfrângerea partidului național român.

Om să fi, pentru a înțelege — logica ungurească.

Cum adică : e înfrânt partidul care la prima ocazie scoate 7 deputați, pune guvernul în două cercuri în balotagiu și în vre-o șase locuri cade numai cu mici diferențe de voturi! . . . Și bine să însemnăm : aceasta după a-bea o săptămână de luptă, fără cheltuială.

Nu au fost apoi 50 candidați români, ci lupta s'a dat în jurul a-bea a două-zeci candidați, dintre care cei mai mulți — o știm cu toții — n'au plecat la luptă cu nădejdea învingerii, ci numai pentru cinstea numelui și pentru-ca să inaugurăm odată politica menită a aduce partidului nostru național, în vremea cea mai scurtă, o victorie deplină. Dar dacă înfrânt a rămas partidul național român în astfel de împrejurări, ce s'ar putea zice despre cel guvernamental, care ajunge minoritate după o domnie de 30 de ani?

Iși fac deci numai caragiu ziarele maghiare când scriu despre înfrângerea în alegeri a partidului național român. În realitate patronii ziarelor maghiare știu bine cât îi costă intrarea în activitate a Românilor și mulți dintre cei cari au reușit de-a-tă dată împotriva candidaților români și-au luat pentru totdeauna rămas bun dela — cercurile românești.

De altminteri chiar în mijlocul bucuriei ce simt că partidul românesc n'a reușit să aleagă decât puțini deputați, presa maghiară face mărturisiri pe cari ținem să le înregistram.

Astfel «Budapesti Hirlop» de Duminecă după ce se mângăie că «fiasco de acum poate va lua Românilor pofta de activitate și vor ajunge în frunte earăși pasiviști», scrie :

„Dacă cercetăm mai d'aproape împrejurările cercurilor din cari au ieșit învingători candidații naționaliști, nu ne va fi greu să observăm, că și acolo victoria a fost determinată nu de puterea ideilor și stăruinții politice naționaliste, ci de împrejurări locale. Mai târziu a fost Români și mandate mai multe au cucerit în comitatul Aradului. Ba se poate zice că întreaga politică activă din teren aradan a crescut în comitatul Aradului superioritatea politice maghiare n'a fost de altfel eclipsată și subăpată de țaria curentului politice naționaliste române, ci de ticăloșia administrației comunale și comitatense, care e în mânt maghiare.

„Să nu uităm că în comitatul Aradului a fost funcționar Krivány János și că banii delapidați de el, sume uriașe, bietul popor român trebuie să-și plătească în chip de dare suplimentară.“

Să luăm pe rînd obiecțiunile ziarului maghiar.

Dacă i-se par locale cauzele învingerii Românilor din comitatul Aradului, apoi asta este numai o slăbiciune a rațiunii pusă să judece. Că puterea curentului naționalist a determinat în comitatul Aradului lupta, dovedă e că ziarul nostru s'a întemeiat înainte de furturile lui Krivány, și peste tot : lupta în comitatul Aradului s'a organizat pe base naționale, ear nu incidentale, din cauză că numai administrația ar fi ticăloasă în comitat orî că numai în comitatul Aradului este astfel de administratie. . .

Alegerile petrecute, solidaritatea dintre Români manifestată cu acest prilej și îndeosebi numărul mic, aproape neexistent al cărturarilor cari să voteze contra candidaților români sunt tot atâtea dovezi strălucite că lupta noastră s'a organizat pe baze principiare, că pornirile noastre au fost și sunt nu incidentale, ci isvorite dintr'o profundă și consistentă convingere politică. Când dintre candidații nostri n'a cad decât unul, ear candidații unguri, nu însemnează oare aceasta că avem a face cu o organizare conștientă?

Și dacă recunoaște presa maghiară că într'un asemenea teren a încolțit politica de activitate, cum poate veni la ideeă că totuși Români se vor descuragia. Dar' e destul să privească reușita acolo unde s'a lucrat mai din vreme și mai intensiv (în Hunedoara au reușit în 2 locuri candidații români!) și mai ales să numere voturile celor căzuți, pentru a se convinge că mângăierea sa n'are nici un temei!

Avem apoi speranțe mari în calitatea celor aleși. Ajunși în Dietă, ei se vor ști, pe d'oparte, impune Ungurilor, ear' pe de altă parte vor ști găsi mijloacele de a pătrunde tot mai mult în sufletul poporului român, așa că la alte alegeri, cari poate că sunt mai apropiate decât ne închipuim, massa de alegători români va respinge toate încercările și blăstămățiile celor-ce în trecut se obișnuiseră a crede că-i destul să aibă bani pentru a se alege în cercuri românești.

Și deocamdată noi la atâta aspirăm. Să ne deștepăm adică. Celelalte vor veni ele de sine și cu vremea!

Kossuthiștii cer puterea. Pap Zoltán, unul dintre cei 7 Zoltani cari au pătruns în Dietă, scrie în „Egyetértés“ dela 31 Ianuarie, că M. Sate, dacă vrea să fie constituțional, nu-i rămâne decât să cheme la putere pe kossuthiști.

Kossuth Franczi, șeful partidului, în vorbirea ce a ținut-o Duminecă la Miskolecz, a spus și el că e gata de a primi puterea. Nici nu află că M. Sa ar avea motive de a-i refuza formarea cabinetului. Are doar elemente destoinice : pe Apponyi, Barabás, Iusth etc. cari să fie ministri.

Chiar și „Budapesti Hirlop“, ziar pe care-l socoteam mai serios, plidează pentru-ca M. Sa să negocieze cu kossuthiștii, căci fără ei nu e cu putință a se forma guvern.

Are haz să-l vedem pe Polonyi — ministru! În Ungaria ce nu e cu putință?

La Chișineu!

Privirile și grija fruntașilor Români din comitatul Aradului sunt ațintite asupra alegerii dela Chișineu.

Pentru a se chezașui isbânda, candidatul naționalist I. Russu Șirianu va merge eară prin toate comunele.

Va fi însoțit nu numai de amicii nostri din cercul Chișineului, ci se vor duce cu el deputații aleși Dr. I. Suci, Dr. St. C. Pop, Dr. Aurel Vlad, protopopul V. Damian, Dr. N. Comșa, Dr. Aurel Novac, — precum și alți fruntași ai vieții noastre publice.

Îndeosebi din Arad se vor duce mulți.

Din Șiria s'au înștiințat că vor merge peste o suta alegători fruntași.

Eată zilele în cari dl Russu Șirianu va fi între popor :

In	5 Feb. nou (Dum.)	11 ore a. m.	Nădab.
"	6 Feb.	3 "	d. a. Socodor.
"	6 Feb. (Lun)	9 "	a. m. Cirtău.
"	7 Feb.	1 "	d. a. Zărand.
"	7 Feb. (Marți)	10 "	a. m. Pil.
"	8 Feb.	2 "	d. a. Vârșand.
"	8 Feb. (Miercuri)	9 "	a. m. Mișca.
"	9 Feb.	11 "	a. m. Vădas.
"	9 Feb.	3 ¹ / ₂ "	d. a. Talpoș
"	9 Feb. (Joi)	10 "	a. m. Sinteș
"	10 Feb.	2 "	d. a. Chereluș.
"	10 Feb. (Vineri)	11 "	a. m. Șepreuș.

Sfîrșitul unei cariere.

Baronul Born Frigyes a înaintat prin avocatul Dr. Octavian Vasu din Făgăraș următoarea plângere la procuratura regească :

Onorată procuratură regească!

Anul trecut, cam prin mijlocul lui Decembrie, m'am întâlnit cu Dr. N. Șerban, avocat în Făgăraș în localitățile clubului liberal. Știind că am de gând să-mi pun candidatura la deputație în vre-un cerc oare-care, mi-s'a adresat cu oferta că pentru 50.000 coroane îmi asigură propriul seu cerc al Arpașului de jos. Am primit oferta.

Peste câteva zile, cam pe la 22 Decembrie a. trecut, Dr. N. Șerban m'a vizitat din nou și la socrul m. u. Gajary Ödön, oferta de mai înainte l'a adăogit spunând că mă asigură de succes, dar' mai are trebuință de 10.000 coroane, de oare-ce candidatul opoșițional al Arpașului-de-jos a și început deja o acțiune puternică, ear' cu ajutorul sumei de mai sus vrea să-l înduplece pe candidatul opoșant să repășească. Privitor la aceste 10.000 coroane eu însă nu m'am declarat. A vrut atunci să stoarcă cele 10.000 dela partid. Planul de mai înainte îl susținea însă.

Anul acesta, la 1 Ianuarie, m'a înștiințat însă telegrafic că lucrul este în cea mai bună rânduială, e sigur de ducerea la îndeplinire a ofertului său și pe ziua de 19 Ianuarie să viu de sigur, cu automobilul la Făgăraș.

M'am dus, ear' Dr. N. Șerban mi-a spus că de oare-ce candidatul opoșițional a pornit campanie foarte strașnică, are neapărată trebuință de cele 10.000 coroane arvună.

Eată cum mi-a înfățișat Dr. Nicolau Șerban lucrurile :

El în ziua alegerii desigur va avea majoritate, în decursul votării, când candidatul opoșițional va vedea că și așa cade, după înțelegere prealabilă și în schimbul sumei de 10.000 cor. se va retrage, după-cum va repăși și dînsul

(Șerban), când apoi eu rămânând fără contracandidat, voiu fi proclamat deputat.

Pentru această ofertă a și cerut de la mine 10.000 coroane arvună, eu însă la 23 Ianuarie i-am dat numai 1000 coroane.

A intrat atunci în pertractări cu candidatul opozițional (Dr. Oct. Vasu) dar acesta a declarat hotărît că nu stă de vorbă cu nimeni. Asta a fost în dimineața zilei de 24 Ianuarie. Tot atunci, am fost înștiințat în chip intim, să nu mă încred în Dr. Șerban și să nu-i dau bani, căci vrea să mă păcălească. A și cerut bani de la mine, dar de oare-ce n'am fost dispus să-i dau, mi-a obiecționat că lista de candidare cu cele 10 subscrieri sunt la el și el îmi va face deja declarația de renunțare respective de repășire.

Am primit aceasta. Dr. Șerban a scris declarația de repășire și mi-a dat-o; lista de candidare, cu cele 10 subscrieri a pus-o pe masă, și conform înțelegerii a luat-o apoi la sine îndatorindu-se ca înainte de începerea alegerii să o dea prezidentului alegerii, ca acesta să mă proclame și pe mine candidat. Atunci, în schimbul unei declarațiuni, i-am mai dat lui Dr. Șerban 2000 coroane. Toate acestea s'au întâmplat în seara zilei de 24 Ianuarie.

În seara zilei de 25 Ianuarie m'am întâlnit eară cu dr. Șerban și ear m'a asigurat de rezultat — *deși știa hotărît că n'a putut să ajungă, cu nici un preț, la nici o înțelegere cu contra-candidatul* — și a declarat hotărît că va înainta lista de candidare a mea. Auzisem de altfel prealabil, de la prezidentul de alegere Szabó Károly, că Dr. Șerban va înainta lista de candidare a mea. Observ, că dr. Șerban mi-a spus să nu merg în ziua de candidare la Arpaș, pentru-că asta ar fi bătător la ochi: ori dacă vreau tocmă să merg, s-o fac numai după amiază, când el sigur va fi în majoritate. Am crezut vorbelor sale, și nu m'am dus.

Nainte de a se începe alegerea, Dr. N. Șerban și-a prezentat lista de candidare a sa; tot așa și contracandidatul. Tot atunci președintele candidare a mea, candidatul unic al partidului Dr. N. Șerban însă numai așa s'a declarat gata a înainta această listă dacă ea va rămânea — *secretă!* — ca astfel candidatul opozant să nu știe despre ea. Președintele alegerii a caracterizat de ilegal acest lucru, și nu l-a primit. Dr. N. Șerban a declarat atunci că nu va înainta lista de candidare a mea, și nici n'a dat-o.

Pentru dovedirea tuturor acestor aserțiuni invoc mărturia următorilor: Gajári Ödön, locuitor în Budapesta (Erzsébet Körút 9), Dr. Prinz Gyula, profesor ajut. universitar, locuitor în Budapesta (I Bors utza 1 sz.), Mikszáth Kálmán, deputat dietal locuitor în Budapesta (VIII Reviczkitér 1

sz.), Fridrich Géza, director dominaia (locuitor în Făgăraș), Bauszner Guido, fișpan al Făgărașului și Dr. G. Moldovan medic cercual, locuitor în Arpașul de jos.

Din toate acestea se poate constata, că Dr. N. Șerban cu tendința vădită de a-și însuși fără drept avere materială, după plan premeditat, cu apucături violente, m'a dus și m'a ținut în rătăcire și m'a păgubit cu 3000 coroane.

De aceea, pe baza aclusei A /, prin împuniternicitul meu avocat Dr. Oct. Vasu, ridic acuză de înșelătorie încontra lui Dr. N. Șerban pentru fapte punibile de ș-ii 379 și 380 a. c. p. și rog a se porni contra lui cercetarea și a-l pedepsi spre a fi de pildă.

Cele 3000 coroane — în caz de le voiu recăștiga — le destinez jumătate pentru săracii din Făgăraș, jumătate pentru săracii din Arpașul de jos.

Cu stimă :

Baron Born Frigyes.

Afacerea e de natură să ocupe nu numai tribunalul, dar revarsă o caracteristică lumină asupra moravurilor electorale din patria noastră.

Numele d-lui Dr. Octavian Vasu, candidatul național român, iese cu onoare din această urită treabă. Dl Vasu a dat o splendidă dovadă că între candidații naționaliști nu există speculanți, ci ei luptă pentru curățirea moravurilor și pentru a desțepți în popor încredere și a-l lumina cine sunt adevărații lui binevoitori!

Invingere.

Primum următoarea telegramă:

Seliște, 31 Ianuarie. După o luptă crâncenă, candidatul național român Dr. N. Vasu a obținut 359 voturi contra 359 date Sasului (guvernamental) Greszkovitz. Bucuria e nespuse de mare între Români.

Primum d'asemeni următoarea telegramă:

Sebeșul-săsesc, 31 Ianuarie. Ministrul de comunicație Hieronymi (căzut în Budapesta și Sătmar) a reușit să se aleagă abia cu o majoritate de 24 voturi contra candidatul român Dr. Miron Cristea.

Căderea lui Tisza — la Miskolcz.

Erî a fost alegerea în cele două cercuri electorale ale Miskolczului.

Prim-ministrul a suferit o gravă înfrângere: n'a întrunit de cât 401 voturi contra 533, date candidatului kossuthist Bizon Akos.

În al doilea cerc a reușit democratul (vazsonyist) Dr. Leitner Dolf, față de guvernamentalul Soltész Nagy Kálmán.

Guvernul suferă întrângere pe toată linie.

CRIZA.

Budapesta, 31 Ianuarie.

Contele Tisza în Budapesta.

Ministrul președinte contele Tisza a sosit azi în Budapesta și mâne va merge în Viena, spre a prezenta demisia cabinetului. Acesta ar fi primul paș cătră desnoșământul din încurcătura produsă de alegere.

Cu privire la persoana viitorului șef de cabinet, încă tot contele Andrássy stă pe primul plan. Dar nu atât persoana noului ministru-președinte, cât mai ales o întrebare agită pe oameni: chema-va Majestatea și pe Kossuth Ferencz, să-i ceară sfatul?

Moștenitorul de tron în Budapesta.

Un membru marcant al partidului liberal, despre care se știe, că susține luptă cu moștenitorul de tron Francisc Ferdinand, a vestit că împreună cu Majestatea Sa, în 10 Februarie va veni și Francisc Ferdinand la Budapesta ca să colaboreze la restabilirea lucrurilor.

Oniului din Austria.

Se telegrafiază din Viena: Pe contele Camerei erî n'a fost alt obiect de discuție de cât rezultatul surprinzător al alegerilor din Ungaria, de la care se așteaptă limpezire oare-care în raportul dintre cele două state dualiste. Cel mai mulți sunt părerea, că e mai bine să se grăbește lușia inconvenientelor ce subzistă. Aici răspândit vestea, că Majestatea Sa va credința pe Wekerle cu formarea cabinetului.

SPIOANA «GALBENĂ».

— Nuvelă rusă. —

DE

I. GARDIN.

Locotenentul de cazaci Alexe Rusko vîrî în buznarul din năuntru al mantalei ordinul de marș pe care comandantul său Georgieff îl adusesese din partea comandantului dela Takusan, cetate înconjurată de trupele japoneze de mai bine de o lună.

— Ca instrucții verbale adaugă Georgieff, general Potrokin recomandă prudență și iuteală.

Boris, sosit erî de la nord cu corpul său de armată rusă, ne înștiințează prin telegrafia aeriană, că așteaptă eșirea noastră pentru a se arăta inamicului atacându-l pela spate.

Trecătoarea dela Wangtung este singura cale prin care s'ar putea opera unirea noastră cu Boris, dar ea e slab apărată, rău păzită. Trebuie să ne strecorăm prin ea pe furiș apoi să ocupăm eșirea pe șes, așteptând infanteria noastră, pe când o trupă compusă din cei mai buni călăreți se va repezi în goană spre a vesti pe generalul Boris de succesul acestei operațiuni.

— Dar cine va conduce pe călăreți?

— Tu sau eu; căpitanul Almanoff va decide afară din cerate dacă e destul de pregătit pentru a lua comanda noastră în zori zilei.

— Aceasta este tot?

— Da. Acum plec de oarece observ că te jenez. Bună seara!

— Am să fac o cursă...

— Te duci la Ita-Lu?

— De unde știi?

— Eșind din capela Sf. Pavel, te-am văzut alaltăeri seară împreună cu ea în grădina ei... Tu o îmbrățișeai.

— Singur era?

— Da, și tu știi cât sunt de discret! Dar dă-mi voe să-ți spun că e o nebulie să iubești pe această copilă galbină pe atât de periculoasă pe cât e de frumoasă!

Nu se știe dacă ea este Japoneză sau Chineză!

Generalul Potrokin o bănuște că ar fi comunicând cu armata înconjurătoare și, cu toate că el este fratele tău de lapte, cu toate că te iubește tot așa de mult cum îl iubești și tu, nu știi ce s'ar întâmpla dacă ar ști că tu întreții relații amoroase cu această spioană.

— Nicî generalul, nicî tu, nu cunoașteți pe Ita-Lu! Este foarte ușuratică... are niște idei fără șir... un creier de copil într'un corp de femeie prea pasionată!

Ita nu poate face cea mai mică socoteală!

— Bagă de seamă. Acum... pe mâne!

*

Se întunecase de tot când Rusko ajunse în fața casei celei copilă.

Pentru prima oară neîncrederea îi întunecă figura, căci în mai multe rânduri făcuse aceste încântătoare femei destăinuirii pe care pe atunci le credea fără urmărire, destăinuirii provocate de întrebările ei cercetătoare care în aparență nu aveau nici o importanță.

„I-am spus aceasta! murmură Rusko în tinindu-și pasul. Da i-am spus-o!... și mă pare chiar că am pronunțat cuvântul de eșire mare dobitoac!... Ita-Lu nu e o spioană, nu peste puțină! dar chiar numai dacă ea ar peta ceea-ce i-am spus și tot așa fi un trădător! Ah! blestemat ce sunt.

Cum intră în casă frumosul ofițer, Ita se agăță de gâtul lui. Lao-Ting, camerista pregătea masa. După mai puțin de un voia să plece. Era neliniștit.

— Ce? este oare aceea eșire fixată pe astă-seară?

— Nu!... Dar de ce mă întrebî despre acest lucru?... Eșirea va fi tocmă poimâne.

— Tu-mi spuseși că mâne.

— Generalul și-a schimbat planul.

— Adevărat?... Dar atunci de ce vrei să pleci?...

— Maș stai... scoateți mantaua.

— Nu! trebuie să fac un rond; lasă-mă!

— Și Rusko se desface cu sila din mâinile.

— Atunci, ia cel puțin ceaiul pe care l-am preparat Lao.

— Lao! Lao! iute cu ceaiul! strigă tinetele femei bătând din palmele ei mici.

Locotenentul privi cum Ita turnă în cealaltă un paharel plin cu spirit.

De-odată îi veni o idee ciudată:

— E bun? Gustă-l.

— E foarte bun.

— E'i bine, gustă-l!

— Nu! Tu știi că nu-mi plac licheourile voastre.

Bilanțul alegerilor.

Pân'aci se cunoaște rezultatul din 410 cercuri dintre 413; în 14 cercuri va fi balotaj, 5 deputați cu câte două mandate, numărul deputaților e deci 392.

Dintre aceștia :

Kossuthiști	163
Liberali	151
Disidenți	24
Poporali	23
Bánffyști	11
Naționaliști	10
Fără partid	10

Dintre cei 10 naționaliști sunt 7 Români, 2 Slovaci și 1 Sîrb.

Amânarea delegațiilor.

Se vestește din Viena, că cu conștientizarea la criza Ungariei, delegațiile vor fi amânate până la toamnă.

Designații viitorului.

O edițiune de seara scrie : În partidul liberal domină părerea că prin delatările regel Daniel încetează ori-ce moment dispașant dintre liberali și disidenți. Se vorbește despre contele *Andrássy*, se va pune cât mai curând în înțelegere cu baronul *Podmaniczky* președintele partidului liberal, pentru a afla punctele comune de aplanare. Părerea partidului liberal e că numai contele *Andrássy* și poate urma ca ministru președinte. Președintele al Camerei se amintește *Dr. Ignác* și se consideră de caracteristică, că *Szél Kálmán* pe care *Andrássy* l-a răzgăndat să vie la Budapesta și care intrasea în umbră și prin Viena, a declarat că vrea să se fie ia o parte de politică. Corinții liberali zic, că *Szél* n-are curajul să se opoarte la opera descărcării.

Contele *Andrássy*, în cazul încredințării sale cu formarea cabinetului, nu va susține ca partidul liberal în forma sa actuală, ci să prelucra un program, pe baza căruia voia să guverneze și va face apel către membrii parlamentului să intre în acest partid. Dinsul speră, că afară de liberali și disidenți vor intra cinci șase poporali și vre-o patru zeci chiar din partidul kossuthist, în partidul său de guvernament.

— A gusta nu însemnează a bea; doresc gusti pentru a-ți găci gândurile și pentru a ști dacă tu mă iubești.

Și Rusko se sculă luând ceasca pe care o tinse tinerei femei.

Aceasta însă respinse băutura rîzînd forțat.

— Răutăciosule! nu ești convins că eu te iubesc?

Apoi sbătîndu-se.

— Nu! Nu! . . . nu pot! . . . nu-mi pot face!

— Gustă! auzi tu? . . . O voești! . . . o voești! . . .

Și Rusko foarte palid lipi cu săla buzele și de buzele strînse ale femeii.

Gemînd, japoneza, se împotrivi, făcu o supremă efortare, și, cu toată strînsoarea locotenentului, răsturnă băutura. Trăsurile ei erau deja de descompuse în cât ofițerul nu mai avu încă o indoială.

— Otravă! zise el cu o voce surdă. Dar pentru ce? . . .

În acelaș timp, cu mâna dreaptă, după ce răncase ceasca, strîngea de gât pe Ita fără a-și da seamă că o împiedică astfel de a răspunde.

— Pentru ce? . . .

Ita-Lu se stîngea.

Tot de-odată Rusko găsi motivul adunându-și aminte că el era purtătorul ordinului marșului de marș și al eșirei cazacilor pentru a doua zi.

Atunci un fulger de mânie îi străluci în ochi și cu amîndouă mâinile strînse pe femeie îl de gât. Sub presiunea puternică, turbată, oasele răgedei creaturii trosniră.

Ita-Lu încetă de a mai mișca.

Eri s'au colportat mai multe vești, între altele că Dieta se va întruni pe 15 Februarie, dar după aceea se va ajurna pe o vreme mai îndelungată.

Revoluția din Rusia.

Atențiunea principală se îndreaptă acum asupra Varșoviei, unde sufocarea revoluției împingă mai mari greutatea. Turburările în Varșovia sunt generale, lupta între soldați și muncitori se înoște mereu. Muncitorii sunt bine înarmați. Eri au ucis pe însuș conducătorul cazacilor comandați împotriva-le. Geandarmii și cazacii tiranizează pe cei prinși, dar în schimb și muncitorii își resbună dacă le cade la mână câte-un geandarm ori cazac.

Țarul a trimis pe generalul *Foullon*, șeful poliției din Petersburg la Varșovia, ca să facă ordine.

Cu privire la evenimentele din Varșovia, marele duce *Vladimir*, a făcut eri o declarație, în care declină dela sine și dela miliție ori-ce răspundere și face pentru toate urmările pe muncitorii responsabili.

Berlin, 30 Ianuarie.

«Lokalanzeiger» primește din Petersburg următoarea depeșă:

Eri i-s'a făcut prima instrucție lui *Maxim Gorki* în fortul *Petru și Pavel*, unde e internat. E acuzat ca unul dintre autorii intelectuali ai tulburărilor, că dînsul ar fi formulat proclamațiunea către oficeri și că în 21 a citit în mijlocul străzii proclamațiunea lui *Gapon*. Se crede, că *Trepov* nu-i va aplica un regim neomenesc lui *Gorki*. Numărul deținuților e de 3200.

Motivul deținerii lui *Maxim Gorki*, afirmativ a fost, că s'a găsit la dînsul niște însemnări, pe care era alcătuită *lista guvernului revoluționar*. *Maxim Gorki* era desemnat de ministru de finanțe,

DIN ROMANIA.

Serbarea dela Ateneu.

Premiile decernate participanților la „Expoziția Agrară”. Lună, după amiază, a avut loc

la Ateneu serbarea distribuirii premiilor decernate expozanților cari au luat parte la expoziția societății agrare.

Serbarea a început prin „uvertura națională” executată de orchestra pusă sub conducerea d-lui profesor *G. Ștefănescu*.

Au urmat apoi diferite producțiuni muzicale executate cu deplin succes de corul societății „Carmen”, al elevilor seminarului central și al societății pentru învățatura poporului român.

Corurile, cari erau dirijate de d-nii profesori *Ștefănescu*, *Kiriak* și *Banulescu*, au fost foarte mult aplaudate.

Cuvîntarea d-lui St. Greceanu. *Di St. Greceanu*, președintele societății agrare, a ținut o cuvîntare asupra însemnății expoziției.

D-sa a mulțumit tuturor cari prin sprigul lor moral și material au contribuit la reușita întreprinderii societății agrare și a terminat strigînd: *Trăiască M. Sa Regele, M. Sa Regina, Trăiască Dinastia.*

Cuvîntarea d-lui Dr. Istrati. *Di Dr. Istrati*, comisar general al expoziției agrare, a ținut de asemenea o prea frumoasă cuvîntare. D-sa a început prin a face apologia Muncelii, adevărata poezie a vieții noastre care te înalță pe tine însuși în propriul tăi ochi.

Munca asigură ziua de mâine a omenirii. Numaî prin rostul și sporul ei se înalță măreția tulpinii a arborelui pe care se pot culege roadele fericirii omului și popoarelor.

Prin munca aleasă și rodnică ca și prin rugăciunea curată, ne înalțăm cugetarea spre cel ce a creat totul, prin muncă suntem creatorii la rîndul nostru.

Să iubim deci munca, și în ea să găsim bucuria sufletească și îndemnul la fapte bune.

În ce ne privește pe noi români, să fim convinși că nu vom avea în alt chip asigurată ziua de mâine, să nu credem că fără de muncă ne vom putea menține între popoare.

curat acest înălțător prilej de desfătate sufletească și de înălțare a inimii și conștiinței noastre românești.

Trăiască și inflorească societatea agrară.

Vorbește apoi de viitoarea expoziție națională, care va fi o manifestație economică și politică, indispensabilă României.

D-sa își termină frumoasa d-sale cuvîntare, făcînd încă odată apel întregii suflări românești, spunînd că viitorul nostru stă în muncă, economie pricepere și patriotism.

— Generale, a încercat în două rînduri să-și rupă pansamentele celor șaptespre-zece rani. . . vrea să moară!

— Să moară? fratele meu? Dar nu se poate! . . . delirul! . . .

Muribundul deschise ochii și murmură cu o voce slabă.

— Să rămînem singuri.

— Depărtați-vă! . . . lăsați-ne singuri.

Apoi către ranit:

— Vorbește, frățioare, vorbește.

Ita-Lu, Japoneza. . .

— Da știu, o cunoșteai?

— Încă prea mult!

— Nesocotitule!

— Eșirea denunțată de ea inamicului.

— Așa dar îi spuseseși?

— Sugrumată. . . de mâinile mele. . .

Leo-Ting, servitoarea ei, înjunghiată de mine. . . Sunt de două-ori asasin! Toți cazacii mei au murit în defileul Wantung! . . . Lasă-mă să mor și eu.

— Ah! nenorocitule! Iată pentru-ce v'ați măcelărit azi dimineată!

— Adio!

— Tac! trebuie să trăești; ai răscumpărat totul. Te-am numit deja căpitan și Boris te va face maior.

— Scrie tot țarului, tătucul nostru, și lasă-mă să mor!

*

În ciuda disperării sale Rusko era așa de bine păzit că după două-zeci de zile el încă trăia; dar privirile sale erau animate numai de

Căpitanul *Almanoff* care ținea locul comandantului cazacilor decedat, nu era încă în stare de a-i conduce. Atunci *Rusko*, ca cel mai vechiu, ceru și obșinu dela *Potrokin* conducerea celor 700 de călăreți însărcinați de a asigura eșirea.

În zorii de zi la 500 de metri afară din cetate, *Rusko* adună pe ajutoarele sale gradante într-o văgăună, și le vorbește astfel:

— Prietenilor, generalul a fost trădat. Nu mai este vorba de a trece pe furiș trecătoarea *Wantung*; inamicul, înștiințat și-a concentrat acolo forțele și cum aceasta este singura noastră cale, avem însărcinarea glorioasă de a o forța cu ori-ce preț, chiar de ar fi să murim cu toții. Conțez pe devotamentul vostru către Țar și către Rusia!

— Ura! Trăiască Tătucul *Nicolae*! Trăiască *Rusko*! strigară toți ofițerii într'un singur glas.

— Va mulțumesc.

Înainte de amiază, șase sute nouă-zeci și șase din cei șapte-sute de cazaci ai lui *Rusko*, dorm somnul vecinic în *Wantung*, dar trecerea este liberă; infanteria cetății o ocupă și deja tunurile lui *Boris* pun în dezordine armata înconjurătoare.

Atunci *Potrokin*, liber un moment, aleargă la ambulanță unde *Rusko*, întins, părea deja mort.

— Maiorule, ce înscamnă acele legături? îndrăznești să legi pe un ranit al patrulea supraviețuitor din cei șapte-sute de eroi cari ne-au dat izbânda.

RASPUNS

d-lui Voicu Hamsea la «intimpinarea» publicată în N-rul al 2-lea al «Tribunei».

E adevăr, d-le protopop, că în chestia alegerii de delegați pentru conferința din 10 Ianuarie 1905 cu D-Ta n'am vorbit și o mărturisesc sincer, că mă bucur din inimă.

Ce așa fi și avut altcum de consultat cu D-Ta în aceasta chestie națională, când D-Ta în 11 Ianuarie, adică după conferința din Sibiu și când avea în mână telegrama în care ți-se comunică rezultatul conferinței, într-o vorbire mai slugarnică și de cât a președintelui clubului liberal din cercul Lipovei, ai recomandat pe contele Zselénszki de deputat și mai apoi te-ai făcut corteșul cel mai agil al contelui, despre care știai că — fiind aderentul necondiționat a ministrului președinte Tisza, — *nizuește și el prin spriginirea proiectului Berzeviczy la nimicirea școlilor românești, al căror inspector ești.*

Ai luat parte în comisiunea, ce a curs la Neudorf spre a-l oferi contelui candidatura. Cred, că nu vei nega faptul acesta, dar nici aceea, că, văzând în gara Radnei pe protopopul Radnei în fruntea preoților și alor câte-va sute de țărani, cari așteptau sosirea candidatului Dr. Aurel Vlad, a trebuit să simți, ce fapt dejositor îndeplinești D-Ta. Nu cred să negi, că n'ai avut curajul a eși din sala de așteptare până ce a trecut Dr. Vlad, preoțimea și poporul.

Nu vei nega, — sper — nici aceea, că în conferința unde Zselénszki și-a desfășurat programul, D-Ta ai tălmăcit vorbirea lui, ba ai mai adăugat și de ale D-Tale așa D-Tale, vorbirea proprie a d-tale l-a captivat.

Nu cred, să negi, că ai cutreierat cu protegeatul D-Tale satele românești și ai dat ordin telefonice atât în preziua alegerii, cât și în preziua conferinței din 11 Ianuarie preoților și învățătorilor să spriginească dorințele D-Tale.

Din cele auzite și experiate de mine însuși am ajuns la convingerea, că în zadar

focul întunecat al nestrămătății și fatalele sale hotăriri, când în ziua a două-zecea Potrokin veni la el cu un mare plic sigilat cu pecetea imperială.

— Osânda? zise Rusko.

— Nu! citește.

Și eroul citi:

„Ordon locotenentului Alexe Rusko, de azi înainte Colonel și cavaler al ordinului nostru Sf George, de a se restabili cât mai curând pentru a lua comanda regimentului al II-lea de cazaci din Orenburg“.

„Nicolae“.

Când isprăvi de citit lacrimile curgeau din ochii glorioșului rănit... Harnicul general Potrokin îi strânse mâinile fără a zice vre-un cuvânt fiindcă și el plângea.

Trad. de Alex Th. Dimache.

H A Z.

La tribunalul corecțional.

— Ești acuzat că ți-ai rupt metrul de spinarea impiegatului d-tale. Ce-ai de spur în părerea d-tale?

— Mă înțelegi, d-le președinte, impiegatul meu nu era bun la nimic... și-am fost silit să-mi iau... măsurile.

*
O cugetare pe zi.

Cu bine-facerile e ca și cu semințele: trebuie să le arunci din belșug și la întâmplare.

ar fi consultarea cu D-Ta în această chestie, și iată faptele D-Tale urmate m'au justificat pe deplin.

Am fost și eu cândva de bunăcredință față de ținuta D-Tale politică, întocmai ca dl coleg și amicul Dr. Missits. Eu mai de mult, el acum s'a desilusionat.

După acestea eu așa avea o modestă, dar' prea justă întrebare: «spune-mi d-le protopop, ce așa fi avut de vorbit, de consultat cu D-Ta în această chestie?»

Zici în «intimpinarea» D-Tale, că ești condus de interesele cercului. Aceluia care ți-o crede, îi trebuie o dosă mare de bunăvoință față de D-Ta. Nu cred, să-ți mai dee atestat de nevinovăție (din punct de vedere național, căci de altceva nu e vorba) nici măcar acel domn «presentanți» din Lipova, cari au subscris răspunsurile scrise și concepute de D-Ta, ce în chestia meetingului plănit contra proiectului Berzeviczian mi-l'au dat mie și celorlalți soți despre aceea, ce ei n'au auzit, n'au văzut.

Vorbești altcum în «intimpinare», că în ținuta D-Tale politică ești condus de interesele «cercului în care te afli». Poate, dar' atunci acel cerc nu poate fi altul, decât cercul D-Tale familiar, căci să înțelegi sub el cercul Lipovei, nu se poate, de oare-ce interesul nici a acestui cerc nu poate fi din punct de vedere național altul, decât interesul tuturor Românilor și așa trebuia procedat conform celorlalți conducători și în cercul Lipovei. Că n'ai urmat pașilor și procedurii celorlalți conducători, e dovada, că dacă ai urmărit ceva interese, — precum o recunoști — acele numai ale D-Tale, sau a cercului d-tale familiar pot fi și nu a cercului Lipovei. Ear' că a D-Tale purcedere celorlalți, și că aceea să corespundă intereselor românești și așa și a cercului Lipovei nu o crezi nici D-Ta, nici «presentanții» D-Tale, cu atât mai puțin cercul Lipovei, de unde inteligența și țărâtimea fără număr a trecut la Radna în 26 Ianuarie în ziua alegerii să vadă cel puțin acolo lupta națională condusă de harnicul protopop al Radnei, care ți-a întins și D-Tale mâna la luptă, dar' d-Ta cu Cimpoierul D-Tale ai respins-o... să înțelege earăși condus de interesele cercului în care te afli...»!

Lipova, la 28 Ianuarie 1904.

Dr. A. Marta,
adv.

D'ALE ALEGERILOR.

Intimpinare.

Bine zice Românul: „*Îți zic ho! ca să nu-mi zici tu mie*“. Așa e și cu semnatarii declarațiunii îndreptate pur și simplu în contra persoanei mele.

Nu eu, ci indivizii aceștia, precum și cei dela spatele lor, dintre cari cea mai mare parte sunt fundatori și aderenti de ai Drapelului, au zădărnicit prin pizmă, ură și răutate mișcarea noastră electorală din Moravița, care — chiar și după ei — era aproape sigură. Faptele lor, demne de disprețul tuturor Românilor, pe cari le voi proba cu acte scrise, neputându-se închide în cadrul unei declarațiuni, le voi pune în cunoștința Onoratului public prin o *dare de samă*, care de vre-o câteva zile e pusă supt tipar așa ca să poată servi ca supliment foilor noastre.

Și până atunci cu conștiința liniștită de clar, că toate cele cuprinse în deprinderea de stil a centi-foliului demoralisator, acești Maglași ai cercului Moravița, sunt fleacuri și minciuni nerușinate.

Rog deci Onoratul public, ca până la scoaterea de supt tipar a dării mele de *samă*, să-și suspende judecata în aceasta cauză subminată de intriganți și răutăcioși. După apariție, cu inima liniștită, voi accepta judecata publicului și dacă

voi fi păcătoș, ceace nu cred, îmi voi trage secvențele pe întreaga linie.

Cu distinsă stimă:

Dr. Aureliu Olteanu,
advocat.

Alegorea dela Vinț.

Cu mare dor și entuziasm am așteptat alegerea dela Vinț sperând că vom putea lumii că încă n'a încetat din pieptul român simțul național și dragostea de neamul său tot odată că-i vom da tributul cuvenit referitorului faimosului proiect Berzeviczy, *Szöts Pál*.

În dimineața zilei, înaintea alegerii, plecat din comunele din apropierea Ocnei atâta însuflețire și siguranță de isbândă pe numai la dorobanții din Vaslui s'a mai putut vedea și cu noi toți cari au avut inimă românească și din celelalte părți ale cercului spre grupându-ne sub sub steagul mult iubitului meu candidat Dr. Iuliu Maniu.

În ziua alegerii dimineața la orele 7 plecat din comuna Sibiuani, unde au fost țirele, rând patru câte patru în frunte cu 3 guri și muzica din Brateiu, la locul de alegere. La vederea noastră toată ceata contrară a dat de ori-ce speranța de isbândă.

La orele nouă s'a început votisarea până la 1 d. a. am fost tot în majoritate, după orele 2 ne-a majorizat contrariul și apoi la fine am fost tot în minoritate, astfel am avut cu circa 70—80 voturi.

Bătaia am primit-o din partea Sașilor la îndemnul deputatului sas dela Brașov Lurtz au votat contra noastră. Se au apoi mitairile funcționarilor; administrația luat parte aproape toată în tabăra lui în număr de circa 150. Cu toate acestea n'au făcut alta decât că au ascultat sfaturile marilor lor, și drept vorbind bătaia am primit-o dela Românii noștri cari în număr de vreo 200 au votat cu contrariul. Au fost comune românești din care nici un singur alegător n'a votat pe partea noastră d. e. Drașov, Cunța, Oarjos, Ungurei, Țapu, Loamnes și Boz, și din multe altele unu sau doi. Rușine să le fie lor cât mai ales conducătorilor și să-i așteptăm și disprețul întregii națiuni românești.

Au fost și comune românești din cari unul au grăbit să sprijinească cauza sfântă românească d. e. Armeni, Alămor, Bogatu și Totoiu. Cu toate acestea învingerea — rală e pe partea noastră, afară de acestea tru noi cei cari poate nici când n'am luat la alegere a fost o adevărată școală instruind pentru alegerile viitoare.

După a mea părere au fost multe cauze ale căderii noastre, pe deoparte insuficiența oricărui sărei, lipsa de corteși destoinici pentru diferite comune și a bărbaților energici și experți pe ziua alegerii, apoi absoluta desinteresare de mare parte a preoțimei și cealaltă inteligență românească, de altă parte amenințările, mituirile, celelalte presiuni din partea funcționarilor administrativi, după mine cele dintăiu sunt cele grave, și delăturându-le pe acestea apoi la toate alegerile putem fi cu deplină siguranță de isbândă.

Persoanele pentru răboj sunt:

1. Preotul George Cutean din Oarda d. care nu s'a rușinat a se vinde pe sine dimpreună cu toți alegătorii din comuna sa. Păcat de curile bieților Români cari vin în mâinile lege ale acestui preot fără rușine și cu naștătoarea. 2., Preotul Deac din Sângatin. 3. Preotul Hatăgan din Seuș, 4., Preotul O. din Cunța, 5., E. Cibu învățătoriu Daia. 6. Ispas proprietariu, toți aceștia fără nici o trare de conștiință s'au făcut coadă de topor când în tabăra dușmană și votând cu ei. 7. Mași și urgisiți să fie de întreaga națiune românească.

Ne atinge dureros faptul că foarte multe dintre preoți noștri mai tineri au rămas sătoreți și departe de alegeri d. e. preotul din Lipova etc.

Corespondența.

Grăbiți cu abonamentul!

Cei ce nu și-a reînnoit încă abonamentul se grăbească a-l trimite zilele acestea, căci administrația sistă peste câte-va zile trimiterea foilor lor ce n-au plătit.

Răsboiul ruso-japonez.

Raportul lui Oyama. — Tokio, 30

ianuarie. Mareșalul Oyama raportează cu datul de erî, că trupele Japoneze cari au asediat Lintiaoku, în noaptea trecută au respins atacul îndreptat din partea inamicului cu forță superioară. În zori de zi o trupă japoneză a pus pe fugă trupa inamică la distanța de 12 km. spre nord de Hejkajtoj.

În noaptea trecută Rușii au îndreptat un contra-atac violent asupra trupelor cari atacă Hejkajtaj și i-a respins. Azi trupele japoneze au asediat provincia Hejkajtai. Trupele erau postate în direcția Lintiaoku și s'a retras spre țărmul drept al râului Hun. *Japonezii i-au luat la goana.* Trupele ruse se ținau de corpurile de armată 8 și 10, au încunjurat primul corp de armată și un corp de armată mixt, care era compus din artilerie și cavalerie. Sub comanda generalului Kiscenko. Au făcut prizonieri 500 de oameni. Perderile sunt stabilite.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 1 Februarie n. 1905.

— **Mare concert în Arad.** Învingerea strălucită reportată de arădanii la alegeri, a electrizat întreaga societate din Arad și îndeosebi pe tinerii, cari cu drept cuvânt își pot asuma lor o însemnată parte la aceasta învingere. Garda tinerilor întreagă s'a aruncat cu învâpăiare în luptă, dislocându-se prin cercurile din jurul Aradului înainte de alegere și în ziua alegerii, încurajând și încurajând pe alegători. Au și cucerit inimile țeranilor noștri, cari mândri pare-cumva li numeau cu mult drag «domnișorii noștri».

Au acum deci titlul de a cere și pentru dănsii ceva. După-cum suntem informați, harnicii noștri tineri au hotărât să aranjeze la 23 Februarie un mare concert în Arad, sub presiunea de onoare al deputaților noștri naționali: Dr. Ioan Suciu, și Dr. Stefan C. Pop. Forțele, la contribuția cărora au apelat, ofer deodată și garanța unei splendide reușite. S-a recurs adecă la colaborarea d-soarei Mariora Doge Lipova, Elena Pavloviță, Oravița Terenția Ungurean Curtacher, Dora Vuia Arad. Va mai cânta și corul seminarial și d-nii Trif Lugojan și Emil Monția vor executa un duet la vioară.

Concertul din Arad va fi de astă-dată o mare petrecere românească, despre ce grăbim a vesti înaintea publicul.

— **Boala prințului Frederic Eitel.** Din Postdam sosește următoarea telegramă despre boala prințului Frederic Eitel:

După buletinaul medical temperatura e de 38,3, pulsația 90. Prințul asudă mereu. Cătră seară are accese de tuse și respirația grea. Puterea nutritivă și a forțelor e îndestulitoare.

— **Protest contra executării lui Maxim Gorki.** Întreaga lume civilizată a primit cu indignare știrea că Maxim Gorki, celebrul scriitor care a făcut mai multă cinste Rusiei în fața întregii lumi, e lovit de sistemul despotice al țării. Nu se gândeste Trepov că executând pe un bărbat ca Gorki va aprinde și mai mult focul revoluției. Despotismul țării dorește răsunare și îi e indiferent dacă-i cade în mână ori

ce spirit nemuritor. În străinătate se pregătesc nenumărați scriitori să intervină în interesul lui Gorki. E întrebarea dacă va avea vr'un succes? Lumea literară, artistică și științifică a Germaniei a pășit în fruntea mișcării și a adresat germanilor următorul apel:

„Maxim Gorki, scriitorul simpatice și genial rus care și-a eluat recunoștința întregii lumi civilizate, cu ocazia ultimelor evenimente din St. Petersburg a fost arestat și-l așteaptă o soarte dubioasă. Subscriși în numele scriitorilor, artiștilor, oamenilor de știință și al întregii societăți germane, speră că cei ce vor lua măsuri asupra soartei marelui scriitor, vor asculta de protestările acestora, cari în numele culturii întregii omenimii intervin în interesul lui Maxim Gorki. Ne vom îngriji și de aceea ca apelul nostru să ajungă în Rusia. Dr. Ernest Wildenbach. Dr. Teodor Barth. Dr. Georg Reich primarul Berlinului. Fritz Mantner, Dr. Paul Lindau. Mas Libermam, redacția Berliner Tageblattului, Dr. Fulda, conte Ressler Harry.

Se telegrafează din Berlin că alături a sosit mișcarea de iscălituri. Ludovik Fulda, cunoscutul scriitor, presidentul presei din Berlin a declarat, că în cazul când n'ar reuși mișcarea lor vor apela la lumea spirituală din Berlin în interiorul protestului.

— **Preot afurisit de St. Biserică.** Nu mai încape îndoială că e vorba de părintele Gapon, pe care Antonius, mitropolitul din St. Petersburg l'a afurisit. În Europa de Vest la tot cazul acest fapt va provoca zimbete; dar în Rusia are mare însemnatate. Afurisirea e o armă puternică în mâna autocrației. Prin aceasta se poate influența mult asupra poporului credul și superstițios. În fiecare an e destinată o zi în care prin ceremonii anumite religioase se afurisează rebelii și poporul care se teme de pedeapsa vieții de veci ascultă cu groază serviciul divin.

— **† Vasile Petri** escelentul pedagog, după-cum ni-se depeșează din Năsăud, a murit astă-noapte.

— **Contesa Montignoso.** Idila familiei regale saxone se apropie încet de sfârșit. Fosta principesă de coroană, actuala contesă Montignoso trăiește retrăită de lume în castelul Panignano de lângă Fiesole. Acest castel, zace la 4 kilometrii departe de Florența, pe un deal poetic, ascuns între pomi, înconjurat de ziduri. Afară de acest castel, care e proprietatea tatălui contesei, mai are încă marele duce de Toscana și alte proprietăți în patria străbunilor lui, dar nu-și vizitează nici odată proprietățile, deși are aderenți între nobilii din Toscana. Contesa e înconjurată în toate părțile de simpatie; dar primește puține vizite, și abea ese în lume. Numai bătrânul conte Guicciardini vizitează mai des vila Papignano.

— **Idilă în Belgrad.** În capitala Serbiei se succed mereu scandalurile și volnicile. Una dintre cele mai nostime e următoarea: Poliția din Belgrad a intrat cu forța în tipografiile ziarelor de partid Obrenovici, „Opoziția“ și „Narodne List“, și folosindu-se de absența proprietarului Iakovici, au stricat mașinile și au asediat tipografia. Când se rentoarse proprietarul, cu ajutorul lucrătorilor a dat afară pe poliști, și de atunci lucrează cu ușile încuiate, atacă cu mai multă vehemență pe ofierii conspiratori și pretinde să fie pedepsiți cu moarte... Sâmbătă seara 12 poliști în absența proprietarului au năvălit din nou pe la orele 8 seara în tipografie, au desfăcut mașinile, au împrăștiat literile, au dus șurupurile cu sine, pe un mașinist și un culegător cari s'au opus i-au legat, și tipografia au făcut-o imposibilă de a se lucra în ea. Foile condamnează aspru faptele poliției și au constatat unanim că poliștii au lucrat în interesul conspiratorilor, fiind plătiți de aceștia.

— **Serata literară de Sâmbătă seara,** — scrie „Drapelul“ din Lugoj — iarăși a fost pe deplin succasă. Dl C. Grădinar a cetit „Pe Dunăre“ de Carmen Sylva. Domnișoara Silvia Iorga și dl Dr. N. Porumb au executat perfect la violină „Duet“ de W. A. Mozart și „Melancolia“ de Ivancovici, stârnind plăceri artistice în sufletul ascultătorilor încântați. Foarte

frumos a declamat d-na Lucretia Popet poezia „Nu aminti“ de Ion a lui Ion. Culmea programului excelent al seratei a fost sigur romanța „Te-am așteptat“ de G. S. Vasiliu, cântată de d-na Melania Onae, acompaniată la pian de d-na Elena Dobrin. La insistența publicului fascinat d-na Onae ne-a mai cântat „Mândrușița dela munte“ și nu ne mai săturam ascultându-o. Acompaniamentul la pian încă a fost perfect.

— **100 miniștrii noi într'o lună.** În timp cam de o lună s'au întâmplat de curând atâtea crize ministeriale în Europa, încât peste 100 miniștrii noi au luat locul miniștrilor vechi. De sigur schimbarea aceasta generală a guvernelor nu e numai o întâmplare, ci semnul unei noi epoci în viața popoarelor. Începutul l'a făcut Serbia. A urmat apoi Austria, unde în presărea Anului-nou s'a format ministeriul Gautsch în locul ministeriului Körber. În România a luat cârma ministeriul Cantacuzino, în locul ministeriului Sturdza. În Grecia a căzut ministeriul Teotokis. În Danemarca a urmat lui Christensen ministeriul Deuntzer. În Franța a căzut cabinetul Combes și a venit Rouvier la putere. În Spania ministrul president Azcarraga fu înlocuit prin Villaverde. În fine în Ungaria a căzut Tisza în lupta electorală contra opoziției coalitate. De prezent în Suedia se fac schimbări în ministeriul externelor, ear' în Rusia ministrul de interae Swiatopolk Mirsky a demisionat.

— **Preotul George Gapon.** „Die Zeit“ scrie: Preotul George Gapon, care stă acum în capul mișcării muncitorilor din Petersburg, e o figură caracteristică. E fiu de țaran și a absolvat facultatea de teologie. Pe când era încă în seminar a început să studieze chestiunea muncitorilor. Un memoriu pe care l-a făcut asupra îmbunătățirii regimului închisorilor a atras chiar atenția țării asupra lui. Gapon e încă tânăr. Când a terminat facultatea de teologie a fost numit preot al închisoarei deportaților, din Petersburg. În curând începu să ia parte activă la mișcarea lucrătorilor. Când văzu că Plehve cu ajutorul lui Subatov vrea să organizeze o mișcare a muncitorilor favorabilă guvernului, el îi oferii serviciile sale. Dar' Plehve se convinse repede că preotul Gapon ia socialismul în serios. Dacă Plehve ar mai fi trăit, Gapon ar fi fost executat. În timpul acesta preotul își continuă activitatea. La început lucrătorii îl considerau ca agent provocator și nu se credeau în el. Dar' în curând văzură că e un om sincer. Influența sa asupra muncitorilor e așa de mare încât a fost ales președintele uniunii muncitorilor din fabrici. El vorbește poporului în limba acestuia. Enthusiasmează pe muncitori vorbindu-le în numele bisericii despre libertate și egalitate. După cum preotul Ioan din Kronstadt vorbește în numele lui Dumnezeu și al țării, astfel Gapon vorbește în numele lui Dumnezeu și al poporului. Ar fi o greșală a-l socoti ca socialist adevărat. E unul din acei socialiști religioși cunoscuți în Anglia sub numele de christian socialists, de tipul unui Charles Kingslee sau al unui Lamennais. Dar' tocmai de aceea are influință asupra poporului.

— **O nuntă fără mireasă.** A celebra o căsătorie fără mireasă a fost rezervat locuitorilor veseli din orașelul Bremm, cunoscut în Germania prin vinul său de Mosel.

Perechea doritoare de a se căsători fixase ziua căsătoriei lor pregătind de mâncare și beutură din belșug pentru acea ocazie rară în viața omului.

Se întâmplă însă că mireasa s'a îmbolnăvit subit și n'a putut merge nici la ofiterul stării civile și nici la biserică.

Aceasta n'a fost însă o piedecă pentru inusafirii doritori de a petrece ca să serbeze căsătoria în ziua fixată. Ei apărură toți cu mirele în cap în casa în care trebuia să fie serbată cununia des de dimineată și se așezară la masă și la vin pentru-ca să nu se strice, spunea mirele, mâncările cele bune și vinul cel plăcut. Pe când societatea serba cu veselie ziua, mireasa zăcea bolnavă în odăița ei.

— **Viața unei femei.** Zicea un observator —: dela 18 până la 25 de ani războiul de

Dr. VICTOR D. GRAUR

medie universal, profesor calificat de școale medii p. studiul higienei.

Institut de dantură medicală și pentru tehnica de dinți.

ARAD, Piața Andrássy Nr. 22, etagiul I, vis-à-vis de casa comitatului.

Tractament special al durerilor de dinți și a boalelor de falci. Dantură totală și particulară conform diferitelor proceduri. Plombări cu ciment, cu sticlă, email, porcelan, amalgam de aur, și aur chimice curat. Operațiuni diferite la așezarea coroanelor de dinți. Coroane de porcelan și aur conform indicațiilor specialiștilor savanți. Dantură fixată și mobilă, după sistem american. Tot felul de execuții de cauciuc. Dinți și dantură întreagă fără cerul gurii. Scoateri de dinți fără nici o durere.

șapte ani între inimă și minte ; — dela 25 până la 55 ani, războiul de 30 de ani al naturii cu artificiiile de toaletă, iar de aci înainte : apărarea încâpătănată a unei fortărețe contra timpului derăpăntor.

— Omor senzațional. Marți după prânz criminalii necunoscuți au asasinat pe Klonda Petru, agent de bani, în cancelaria lui, care se află în piața Boros Beni, în casa Szelle. Victima a fost găsită moartă, scăldată în sânge, ear la cap avea două răni teribile și creierii îi erau zdrobiți.

După toate probabilitățile asasinul a dat cu toporul când Klonda tocmai voia să plece spre casă. Din buzunarul victimei a dispărut un port mone cu 240 cor. E de mirat cum ziua la amiază se pot întâmpla asemenea crime, într'un oraș ca Aradul. Nefericitul a fost de naștere Român.

— Cine scapă definitiv de durerile astmatice și reumatice ? Până de prezent aceste întrebări singur domnul Albert Müller (Budapesta, Vadász. u. numărul 42/K a fost în stare să răspundă, de oare-ce rezultatul ce l-a ajuns prin crucea sa dublă electro-magnetică R. B. Nr. 96967 este aproape de necrezut, pentru ceea-ce din partea bolnavilor reînăltoșăți primește multe mulțumite.

O astfel de scrisoare i-a adresat d. e. cu ocaziunea anului nou Feit János din Biserica-albă :

Prea st. dle Müller!

Prind peana, ca să-ți exprim cele mai ferbiniți mulțumite pentru crucea R. B. Nr. 96967 ce ai inventat, pentru-că eu prin iolositărea aceleia m'am vindecat pe deplin de durerile reumatice ce mă chinuiau de ani. Intri un timp zăceam în pat și nu mă puteam nici mișca ; acum însă nu sunt silit să păzesc patul.

Cu toată stima :

206

Feit János.

ULTIME ȘTIRI.

Mare defraudare în Zălau

Se depeșează din Zălau : Astă-noapte făptuitorii necunoscuți au pătruns în localitățile perceptoratului de dare și au furat *hărtii de stat în valoare de jumătate milion*. Au fost avizate toate autoritățile.

AVIS!

Să caută maeștrii români!

Un rotar Român,

Un covrigur Român,

Un barbier de Român,

află clientelă sigură în

Brad.

Bradul e un oraș viu în grabnică creștere. Avem o inteligență însemnată română în Brad și jur cam 30.000 de suflete. Acești trei maeștrii harnici Români vor afla deci un mănos teren de trăi și înavățire. Informațiuni la Redacțiune.

ECONOMIE.

Arad, 27 Ianuarie st. n.

Fond de stipendii pentru viieri.

Secretarul »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu«, dl Vic. Tordeşianu, cu considerare la daunele cauzate viierilor nostri prin »filoxeră«, »peronospora« și alte flagele, ce amenință cu distrugere viile și cu ele și bunăstarea multor proprietari, și cu considerare la chiamarea ce și Reuniunea noastră agricolă o are de a afla căile și mijloacele de sanare, din privilegiul onomastice sale a pus temeiul unui fond cu cor. 5 din care să se îmbie la timpul său un stipendiu unui tânăr pentru a se desăvârși în vierit. Tot d-sa din privilegiul împlinirii aniversarului al 14-lea, de când ocupă postul de secretar al numitei Reuniuni a mai dăruit aceluiași fond cor. 95 ajungând astfel fondul la cor 100.

PARTEA LITERARĂ.

Giosuè Carducci.

După un serviciu de patru-zeci de ani ca profesor, — ne spun ziarele — Giosuè Carducci, retrăgându-se la pensie, camera italiană, în unanimitate, i-a votat, pe lângă pensie, și o recompensă națională de 12 mii de lire pe an, iar cu ocaziunea anului nou, regele și toți fruntașii Italiei au trimis felicitări acestui bătrân.

Va fi interesant, socotesc, pentru cititorii ce să poată ști ceva mai multe despre acest om al cărui nume e purtat azi cu fală prin presa întregii lumii.

Să satisfacem deci curiozitatea sănătoasă a celor care o au în privința numelui de mai sus, pus de publicistica universală la ordinea zilei.

Iată cele ce putem spune pe scurt de această glorie a Italiei — căci o glorie este.

Giosuè Carducci s'a născut la Valdicastella, lângă Pietra-Santa, în Toscana, Italia, la 27 Iulie 1836. Fiu al unui medic, acesta îl dete de timpuriu o cultură serioasă și citi cu el paginile lăsate de maestrul Virgiliu, Dante, Tasso.

La vârsta de 11 ani, tinărul Carducci scria versuri gustate și aprobate de public. În vîrsta de 21 ani, în 1857, publică un volum intitulat Rime, care întări reputațiunea începută de copil. Adolescentul se înconjură atunci de mai mulți scriitori de vîrsta lui cu care formă o societate literară intitulată Amicii Pedanți. Programul noii societăți fu combaterea romantismului și întoarcerea la studiul clasicității.

De atunci Carducci începu o luptă crâcnă în contra poeziei ușoare care răsuna pretindeni în Italia cu abundență de rime, lesne de găsit în limba italiană, și cu sărăcie de idei. El părăsi rimele și introduse în versurile sale metrica latină, iar în poezie, pe lângă cugetarea concentrată, revărsă bogăția erudițiunii.

La vîrsta de 26 de ani fu numit profesor de literatură la universitatea din Bologna, unde continuă cursurile în timp de patru-zeci de ani, până în anul încetat 1904. când, în vîrsta de 69 de ani, se retrase la pensie. Deși foarte sever, era foarte adorat de studenți.

Una din poemele lui intitulată La Satana a făcut mare șgomot. Nu e din cele mai bune ale poetului profesor, totuși este foarte citată, căci în ea este formulat spiritul timpului: revolta cugetării în contra opresiunii dogmelor religioase și feudalității tronurilor.

Liber cugetător și republican, mai târziu recunoscu că regalitatea e o necesitate pentru unitatea Italiei.

Iată ce explicațiune dete el în 1876 alegătorilor săi din Lugo, care 'l trimiseră în parlament.

„Italia modernă e republicană în suflet. Dar, fiind-că unitatea ei e prea recentă, ea nu se poate gândi acuma ca să-și dea acea formă de guvern, și republica rămâne un ideal, capătul necesar al evoluțiunii ei istorice. Spun, cu tot respectul pe care 'l dătoresc gentilomului care este azi capul statului, că: Maiestatea Sa Regele Humbert, el însuși, nu este un adevărat și pur monarhist“.

Inconjurat de admirațiunea tuturor, e proclamat astăzi de cel mai mare poet al Italiei. Are numai un singur adversar serios, pe sicilianul Mario Rapisardi, poetul sudului, pe când Carducci e poetul nordului.

Dar adversitatea aceasta e mai mult o chestiune de temperament între ei. Pe când Carducci, sobru și concis, pune în lucrările sale măsura omului de nord, celălalt, Rapisardi, vorbăreț și cu închipuirea aprinsă, risipește în scrierile sale prolixitatea imaginilor. Amândoi își găsesc defecte școalelor ce reprezintă și personalităților lor ca scriitori, defecte care însă în realitate sunt însușiri ce-î diferențiază pe unul de altul fără a le aduce scădere. Conciziunea unuia nu e întunec, risipa celuilalt de vorbă nu e divagațiune, precum își impută: la amândoi cugetarea formează simburile fraselor lor, la unul poate mai bogată, dar nici de cum săracă nici la celălalt.

Operele poetice ale lui Carducci se cuprind în volumele intitulată: Ode barbari (primele, secunde și terțe, 3 volume), Rime, Juvenilia, Himn la Sanata, Decennalia, Rime noi, Iambi și Epode, Rime și Ritmuri.

Pe lângă operele lui poetice, Carducci e un combativ de prima ordine. Astfel, el a discutat cu toți cei ce au scris vre un cuvânt, în bine sau în rău, despre scrierile sale. Un editor, adunând acele discuțiuni, precum și diferite discursuri

ale sale, a alcătuit o serie de 12 volume câte 300 pagine, — aproape o bibliotecă întreaga — pe care le-a publicat sub titlul de *Batlagi*.

Și în adevăr bătlăii sunt în care cel cel bătut de Carducci, de „atletul cu gâtul de taur“ cum îl mai califică analistii săi, ese mai totdeauna zdrobit.

„Gâtul de taur“ este o particularitate a capului său, ale căror lineamente se pot completa astfel: este scurt de statură, îndesat, cu pielea bombat, și, capul rotund, luminat de doi ochi mici și vii, e încadrat, sus și jos, pe culmea telor și în valea bărbii, de o pădure de păr și fos, creș, încăruntit, nu alb, nu alb. Fiziologia lui arată pătrunderea și energia.

A muncit 40 de ani ca profesor, dar e așa fizic și c'un așa temperament, că ilustrul bătrân să mai scrie încă mulți ani de aci înainte poate, opere ca acelea care i-au întărit reputațiunea de erudit, de cugetător și de poet.

Felurimi.

Ingrijii ca feței. Pielea obrazului pentru să fie perfect sănătoasă are nevoie de căldură de soare și de aer; mai cere apoi să fie ținută în cea mai mare curățenie. Aerul rece poate strice unei piele delicate, pe când un frig prelungit îi întrerupe toate funcțiunile; materii străine care umplu porii pot pricinui o erupțiune sau să treacă în organism și să producă friguri.

O transpirație abondentă e un factor important în întreținerea pielei și când influențele meteorologice sau obiceiurile vieții îi sunt defavorabile, trebuie să se înlăture aceste inconveniente prin preumblări, exerciții și băi de aburi.

Sunt unele alimente care întrețin o față frumoasă și, fără a intra în amănunte, putem recomanda portocalele ca „o hrană pentru piele“ și care dau rezultate mai satisfăcătoare ca cele mai trimbițate alifii. Un regim alimentar compus din carne și puține zarzavaturi și multe portocale a înfrumusețat multe piele defectuoase.

În cronicile pe de timpul lui Ludovic XI se pomenesc de frumusețea strălucitoare a lui de Coterui, care și-a păstrat fața frumoasă până la vîrsta de 90 de ani. Minunea aceasta s'atribuie însemnatei cantități de portocale mănecate de dînsa în timp de 40 de ani, câte 30-40 pe zi.

Poate că această afirmare e exagerată; dovedește, totuși, că întrebuințarea portocalelor ca agent al frumuseții nu datează de astăzi și că eficacitatea acestor fructe e de mult recunoscută.

De altfel și Carmen Sylva, iubită noastră Suverană, care are o față așa de frumoasă și curată, preferă portocalele dintre toate fructele.

Pielea feței fiind continuu expusă la aer, adesea la vânt, cere un tratament din cele mai îngrijite pentru a combate unele efecte vătămătoare care amenință delicatetea și curățenia celei mai sănătoase piele. E peste puțină să se uimeze însă un singur tratament pentru toate împrejurările, ci e necesar să se formuleze o regulă generală întemeiată pe exigențele pielii fiecărei cuconițe.

Curățenia e natural prima condițiune, mijloacele întrebuințate în acest scop sunt foarte de variate, încât numai experiențe poate determina mijlocul cel mai potrivit pentru fiecare parte. Cele două extreme, însă care consistă în spăta de zece ori fața pe zi cu apă rece, sau în întrebuințarea de loc apă, sunt ambele vătămătoare.

Tratamentul următor e după părerea un mare număr de specialiști cel mai logic și cel mai igienic: să speți fața de două ori caldă săpun. Apoi să te clătești cu apă rece. Fața mai mult sau mai puțin expusă la praf în timpul zilei și e necesar ca stratul de necurățenie să nu rămână pe piele pentru a astupa porii în timpul somnului și pentru a întrerupe astfel funcțiunile. Apa caldă are de scop să dilateze porii și să scoată ori ce materie străină, pe când apa rece e destinată să le contracteze, pentru că nu poată intra pe praful din nou. Deasemenea nu trebuie să se expună fața la aer mai mult imediat după spălare.

Săpunul e un tonic pentru piele și întrebuințarea sa, când e moderată, produce rezultate excelente. Trebuie să se aibă grije a se clăti fața cu apă rece, căci întărește. Seara după ce fața a fost spălată, poate fi unsă, cât e posibil, cu o preparațiune de glicerină, care îi creează ca emolient și tonic în același timp. Să tamponează apoi fața cu un prosop foarte fin.

Bibliografie.

Administrația „Tribunei“ să afle de vânzare următoarele cărți:

- Roma“ de Russu Șirianu Cor. 2.— plus 10 fil. porto
- „vestiri și schițe“ de S. Secula 1.— ” 5 ”
- „vele“ de Emil Zola Cor. 0.40 ” 5 ”
- „Starul declamator“ ” 0.50 ” 5 ”
- „Era părăsită“ I. Slavici ” 1.50 ” 10 ”
- „Copii de roană“ ” 1.— ” 10 ”
- „Const. Hodos ” 1.50 ” 10 ”
- „Megruma“ farză în 3 acte ” 0.30 ” 3 ”
- „Lendarul“ diecesei arădane ” 0.40 ” 10 ”
- „Amen Sylva“ de Vojen ” 1.— ” 5 ”

4 cor. numai 4 cor. plus 20 fil. porto postal.

„Fotografiile și datorințele învățătorilor și învățătoarelor profesionale

„Pe temeiul legilor regulamentelor, ordinarilor, instrucțiunilor, hotărârilor și deciziunilor principiare

de Dr. Szabo Mihály, inspector regesc tradusă în românește de Eugen Zaslo, profesor,

„Visuri trecute“ elegant volum de schițe și romane scrise de cunoscutul scriitor

Alex. Ciura (Simin). Costă 1 cor.

„A pot primi dela tipografia semn. din Blaj (Balássfalva) 390 1—5

„A apărut și afle de vânzare la instit. grafic „Inerva“ București: „Frumos“ de Const. Hodos 1.50.

Văd. Georgiu Taro, preoteasă în vîrstă de 40 ani fără copii și săracă, se angajază ca economă la vrîun preot sau chiar și vrîun econom cu stare mai bună. Doritorii sunt rugați a se adresa la adresa anumită: Văd. George Taro, u. p. Săntăneke, Görbed (Bihar-megy).

— Atragem atenția on. public asupra anunțului lui Igaz Sándor.

Redactor responsabil: Sever Bocu.
Băitor-proprietar: George Niehin.

INSERTIUNI ȘI RECLAME.

— Inainte de a Vă procura cărțile de Anul nou, faceți încercare la magazinul juvalier de bun renume **Kun Gábor**, unde pe lângă prețuri extrem de moderate aflați un foarte bogat magazin de tot felul de juvare, brilante și diamante, ciasonice de Svițera Precision și ghintării de lux. Obiectele de aur sunt regătiri proprii și astfel în preț cu mult mai ieftine, iar în privința executării înseamnă pe cele din străinătate. Atelier și Prăvălie Piața Andrassy Nr. 17. Palatul Szepesvári. Magazin mare de ochelari.

FEJÉR ANTAL

Director de embleme, firme și zugrav Arad, Strada Rákoczy Nr. 10. pregătesc potrivit timpului modern

TABELE DE FIRME,

pe sticlă, tinichea, lemn etc. Tot asemenea zugrăviri cu gust, imitație de lemn natural.

Comandele în provincie se săvârșesc prompt, cu prețuri foarte moderate.

Prea stimat Public!

Imi permiteți să Vă atragă binevoitoarea atenție asupra

localului meu de delicatesso

care se va deschide la 10 Ianuar, unde-mi voi valida bogatele experiențe câștigate ca șef de culină în Budapesta, Viena, Belgrad etc.

Locul meu, va fi provăzută cu delicatessuri indigene și din străinătate precum și cu mâncări reci proprii, de toate soiurile.

În sit apartament al locului este culina caldă, de unde la comandă transport-z cele mai fine mâncări și la locuință.

Tot felul de Dejeuneert, Dineuri, Jour, Soirée, Bonfiet și alte comande executat prompt și cu eleganță.

Deiszler József

Comersant de delicatessuri, elevul bucătarului de odinioară alui Pohl Káthy.

Arad, Piața Libertății Nr. 20. (Palatul Nádasdy)

Igaz Sándor

ciasonnicar și giuvaergiu.

— ARAD, Piața Libertății — lângă edificiul teatrului vechiu.

Aur și argint călcat cumpără p. prețul cel mai mare de zi, ori schimbă pentru alte obiecte de aur și argint.

Prăvălia de fer și deosebite instrumente

Fraților Berta
(Berta-Testvérek)

Arad, Andrassy-tér 33. Telefon 386.

Deposit bogat în fer și mărfuri de metal, în diferite instrumente, în ferărit pentru mobile și edificii, cuptoare de fer de Nadrág și Meiding de primul rang Maşine (sparmert) pentru bucătării de Olanda elegante, specialități pentru economia de casă, dalapuri pentru gheață.

Arme Ferlah și Piper, puște pentru vânători: Mopopol de vînzare a coaselor de oțel Barabás Béla și a pompelor de stropit contra nenorosporei pe lângă o garanță de 10 ani, Instrumente de verit etc.

Foarfece engleze, Solingene veritabile, penelinuri și briciuri.

Deposit esclusiv „AHOI“

Pe seama ținuturilor sud-ungare unicul deposit al lustrului de argint: **VENUS** pentru cuptoare.

Comandele de provincie se efectuează pentru prețurile ieftine de zi.

SERVICIU PROMPT ȘI ATENT.

Azi și în toate zilele în „CAFENEAUA FIUME“ seara musică.

DESCHIS PÂNĂ DIMINEAȚA.

BUFFET RECE. VINURI ESCALENTE.

Primul atelier din Arad, pentru repararea de ciasonice și bijuterii. Nr. Telefonului 63.

Cărbuni de peatră de Petroșeni pentru Salon.

Briquette de cărbuni rotunzi de Tatra. Briquette de cărbuni

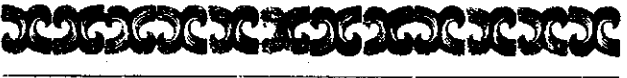
„ILSE“

de Prusia cel mai ideal material de încălzit.

Se capătă pentru prețurile cele mai culante cu transport la

ROTH JÓZSEF

— întreprindere de transport de mobile. — ARAD, Eötvös-utca 3. sz.

Bijuterii, oroloage, aur călcat

și recușite de argint, seduli de amănuntare cumpără pentru prețurile cele mai mari ori le schimbă pentru obiecte noi

DEUTSCH IZIDOR

ciasonnicar și giuvaergiu ARAD, Strada Bisericii (Palatul minoritilor.)

Isvorul cel mai estin de cumpărare de bijuterii și oroloage.

Bani! Bani! Bani!

Cele mai estine

împrumuturi de bani

pe imobile până la valoarea cea mai înaltă mijlocește

Klein József
(Arad, Radnai-ut 10.)

dela institutul de bani din Sibiu, ca reprezentantul acestui institut, pe lângă răplătire avantajioasă.

Case de inchiriat

care sunt proprietatea Institutului se vând pe lângă depunerea unui capital mic de asemenea în rate anuale.

- Aceste case să află:
- Pe strada Csernovitz, Nr. 27. cu etajiu.
- ” ” Lövész ” 17, parter.
- ” ” Botond ” 1, parter
- și mai multe alte case.

In Beraria orașaneasca

(EDIFICIUL TEATRULUI)

incepând dela anul nou se va găsi în permanență

„Bere regală“

fabricațiunea primei berării pe acții ungară din Steirbruch, zilnic se dă cep la butoi proaspăt un pocal 20 fil. o halbă 30 fil.

Bucătărie excelentă ungurească, gustare, prânz și cină cu măsurii bogat. — Vinuri bune de deal. — Serviciu prompt.

Imi dau toate silințele, ca oneratul public în restaurantul meu prin asigurarea că va fi servit prompt și cu mâncări bune.

Cu deosebită stimă

Kánya Géza,
restaurator.

Ujházi Ede

giuvelier

atelier de gravuri

Arad, Szalay-utca 1. (Andrássy-tér.)
(gravări de monograme, embleme, inscripții)

Execută specialități de giuvaere, tot felul de reparări abatăjour etc. Schimbări de aur și argint conform cursului de zi.

Comande din provincie să execute prompt.

Așortiment de articoli de optică.

Reparări de oroloage.

Prețuri culante.

464

Avis!

Am onoare a avisa pe on. public am inaugurat sărbătorește cu con. unei muzici locale cafeneasa

„C O R O A N A“

(fostă Grünwald)

pe care am montat o elegant și p. dispoziție Bufette rece și beuturi precum foi locale și din capital

Solicitând binevoitorul concurs

Sunt cu deosebită stimă

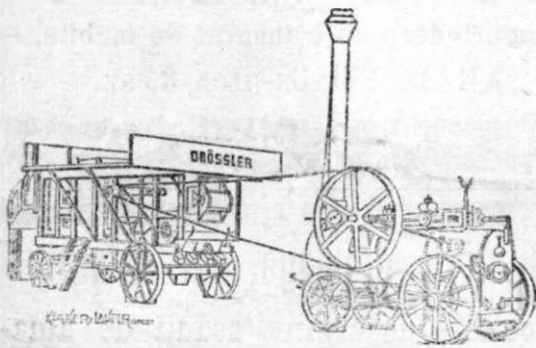
Brudermann Jakob
cafegiu.

Carol Drössler

fabrica cea reg. de mașini agricole.

Budapesta, VI. Váci körút 59

transporta automobile, locomotive cu vapor, imblăcee cu vapor, imblăcee de rână și (járgányos) motoare de ulei crud, montază mori și tot felul de mașini agricole.

Marfa solidă, pe lângă condițiunilor favorabile de plată. —

Se trimite cataloage de preț și cheltuieli gratuite.

Se caută agenți.

490

Numai pe scurt timp!

Noutăți de senzație!

Am onoare a înștiința pe oneratul public, că pe bulevardul Principele Josef (József főherceg ut) Nr. 11

Am aranjat un atelier electric de fotografie pe hârtie

În care în decurs de 5 minute face o fotografie admirabilă pe hârtie, pe care onor. public o poate lua imediat, cu prețuri fabuloase de ieftine:

- 1 fotografie vizită până la trei persoane 25 cr. (50 fil)
- 1 grupă cabinet 50 cr. (1 cor)
- 3 cărți postale cu fotografia 1 cor.

Solicitând vizitarea onor. public

Rămân cu deosebită stimă

Kohn Lajos

fotograf.

473

Cruce sau stea dublă electro-magnetice

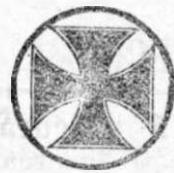
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea Volta.

Nu e leac

vindecă și invidiează sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, tinitus de ureche, bătăile de inimă, sgârșiri de inimă, astma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâini și picioare, slăbirea peste tot, reuma, podagră ischemă, năduș în pat, gripă, înecă, epilepsia, circula-

ția neregulată a sângelui, și tra multor altor boale, în tratare normală a mușchilor se vindecă prin electroliză. Inșurirea acestui aparat vindecă nu numai în timp, ci introduce și

în corpul omenesc binefăcătoare, când pe departe și cu succes boalele aflătoare pe de altă parte e cel care scut contra trabelnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da impregurării, că acest vindecă boale vechi de 20 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile cari prețesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate vedea atestate. Pacientul, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca pentru un an, primește banii înapoi.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădărnice, rog a proba-meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu poate fi confundat cu aparatul „Volta”, care atât în Germania, cât în Austro-Ungaria a fost oficial oprit fiind nefolositor, pe când aparatul electro-magnetic prin deosebită-i putere vindecătoare, e în genere estimat și răspândit.

Chiar și iefințitatea extraordinară a crucii mele electrice o recomandă cu înțepire.

Prețul aparatului mare e Cor. 6.

folosibil la morberii învechite.

Prețul aparatului mic e Cor. 3.

folosibil numai la copii și la femeii de înțepie foarte slabă.

Locul central principal de vânzare și expedare pentru țara și străinătate e:

Müller Albert, Budapesta, V., str. Vadász
colțului str. Károly

AVIS!

Am onoare a aduce la cunoștința distinsului public din Arad și provincie, că mi-am aranjat perfect afacerea și pot continua cu toate puterile

meseria mea de zidărie

deoarece în decursul celor 21 de ani de activitatea de sine stătătoare, lucrările mele au fost primite cu mulțumire și s'isatisfacă — imi iau libertatea a solicita și mai departe protecția On. public — asig. dinainte că și de aci înainte mă voi misui să săvârșesc orî ce lucrare de zidire ce mi-se încrede, cu aceeași soliditate și conștientăitate.

Iau în întreprindere ori-ce zidiri noi în ori-ce formă, modificări și reparații după planul și prețul stabilit. Mi-am deschis cancelaria în Str. Leiningen Nr. 11 și rog pe On. public să mă protejze.

Cu distinsă stimă

498

Weszely J. Pál, tâmplar.